

Od
przystąpienia
Wspólnoty do Krajów
Unii Europejskiej, z początkiem XXI,
Polska nieustannie się rozwija
zarówno pod względem
gospodarczym
jak i cywilizacyjnym
jednak cały czas zachowuje
swoją niepowtarzalną odrębność
i kultywowanie
tradycji.

Wstęp

Odwiedzający Polskę turyści najbardziej cenią jej naturalność, piękną przyrodę oraz bogate tradycje, które najłatwiej obserwować na wsi. Podczas wypoczynku w gospodarstwie rolnym można dzisiaj nie tylko wygodnie mieszkać, obserwować pracę rolnika oraz smacznie i zdrowo jeść. Można też uczestniczyć w codziennych pracach gospodarskich, poznać lokalne i regionalne potrawy oraz zdobyć mnóstwo nowych umiejętności. Zbieranie i suszenie ziół, wypiekanie chleba, robienie serów, dżemów, konfitur i innych przetworów, wędzenie ryb i wędlin – to tylko niektóre z nich. Nauka jazdy konnej czy udział w warsztatach plastycznych, kulinarnych, ceramicznych, ekologicznych, a nawet teatralnych to uzupełnienie bogatej i zróżnicowanej oferty dostosowanej do potrzeb i oczekiwań nawet najbardziej wymagających miłośników agroturystyki.

Spis treści

POLSKA Odpoczywaj na wsi

Polska Wieś – EKOLOGICZNIE	4
Polska Wieś – NATURALNIE	6
Polska Wieś – TRADYCYJNIE	8
Polska Wieś – KULINARNIE	10
Polska Wieś – AKTYWNIE	12
Polska Wieś – EDUKACYJNIE	14
Polska Wieś – DLA ZDROWIA	16

Pomorze	19
Pokoje Gościnne Renata Knitter	
Siedem Ogrodów	
Wichrowe Wzgórze	
Dworek Tradycja	
Agroturystyka Ola	
Gospodarstwo edukacyjne „W labiryntach”	

Warmia i Mazury, Suwalszczyzna i Podlasie	26
Majątek Giżo Marczak	
Grupa „Piątka znad Biebrzy”	
Gospodarstwo Vitalis	
Gospodarstwo Ekoturystyczne Ostoja	
Agroturystyka Trzy Świerki	
Ogrody Markiewicz	

Polska Centralna	34
Bania Agroturystyka na Mazowszu	
Ekoturystyka Olszewscy	
Wioska Pod Kogutem	
Gospodarstwo agroturystyczne U Waldka	
Gospodarstwo agroturystyczne Holendry 21	
Mazowieckie Siolo Julianówka	

Ziemia Lubuska, Wielkopolska i Kujawy	40
Gospodarstwo Agroturystyczne Wojciechówka	
Chata Miłkowska	
Gospodarstwo Na Łęgach	
Dereniówka	
Biuro Turystyki Przyrodniczej Dudek	

Lubelszczyzna i Świętokrzyskie	46
Agroturystyka Polesie	
Kraina Pod Jabłonią	
Kraina Rumianku	
Agroturystyka Gratka	
Kapkazy – Szkoła Wrażliwości	

Opolszczyzna, Dolny Śląsk i Śląsk	52
Eko-Pasieka	
Eko Bajka Domki w Górach	
Sudecki Szlak Konny	
Chlebowa Chata	

Polska Południowo-Wschodnia	58
Zaczarowane Wzgórze	
Łopusze	
Stadnina koni huculskich w Nielepicach	
U Grzegorza	
Ohandal	
Gospodarstwo Agroturystyczne Pod Lipą	
Agroturystyka Dziubyniłka	

POLSKA WIEŚ – EKOLOGICZNIE

Polska jest liczącym się producentem zdrowej żywności, a nasze rolnictwo uchodzi za najbardziej ekologiczne w Europie. Stąd też znajduje się tu wiele gospodarstw ekologicznych.

Na polskiej wsi, z powodu ogromnego rozdrobnienia własności, przeważają małe pola ze zróżnicowanymi uprawami. Ze względów ekonomicznych odchodzi się od opryskiwania i nawożenia, dzięki czemu polskie rolnictwo uważane jest za najbardziej ekologiczne w Europie – tak jak powstająca z niego żywność. Dotyczy to m.in. jednego z naszych głównych produktów eksportowych – jabłek. Dzisiaj co trzecie jabłko w Unii Europejskiej pochodzi z Polski, a jabłka łąckie i grójeckie wpisane są na listę produktów chronionych przez UE. Oprócz owoców (również śliwek, truskawek, jagód i malin) nasza ziemia rodzi zboża, rzepak, chmiel i warzywa – jesteśmy jednym z największych producentów kapusty, cebuli i kalafiora. Wraz ze wzrostem świadomości ekologicznej i mody na zdrowe odżywianie, polskie produkty zyskują na wartości. Kiedy reformowano niemieckie czy francuskie rolnictwo, ekologia nie była w modzie. Gdy zaś po 1989 roku infrastruktura polskiego rolnictwa zaczęła się kształtować na nowo, mieliśmy już znacznie większą świadomość i szansę, aby nie popełnić błędów Zachodu. Dlatego turyści wypoczywający dzisiaj na wsi mają okazję skosztować zdrową, smaczną kuchnię bazującą na ekologicznych produktach.

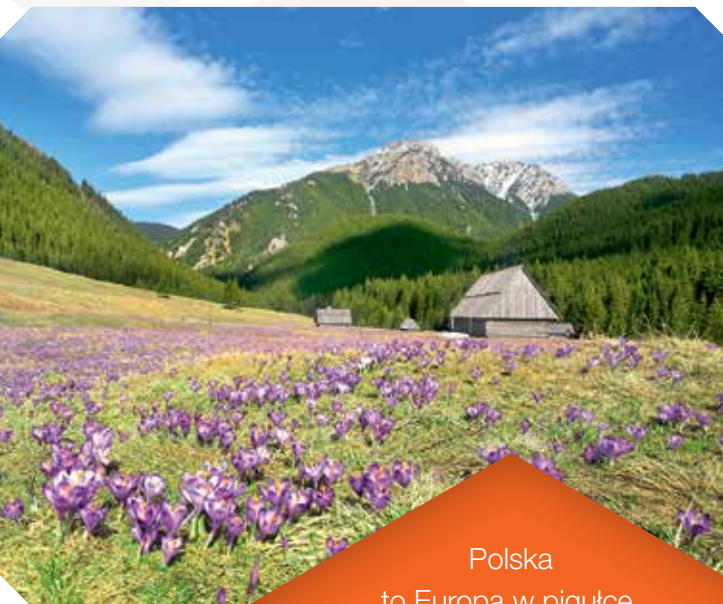
ECEAT

Ekologia, edukacja i promocja to trzy słowa, które określają działalność Europejskiego Centrum Ekologicznego Rolnictwa i Turystyki w Polsce.

Turyści korzystający z rekomendacji ECEAT Polska mają gwarancję udanego wypoczynku, pobytu w serdecznej i rodzinnej atmosferze, gdzie oferowana gościom żywność pochodzi z ekologicznych upraw. ECEAT Polska to niezależna organizacja działająca od 1993 roku. Stowarzyszenie, zainicjowało ideę turystyki w gospodarstwach ekologicznych. Jego celem jest edukacja ekologiczna, ochrona środowiska naturalnego, tradycji i kultury polskiej wsi, a szczególnie promowanie i propagowanie turystyki w ekologicznych gospodarstwach rolnych. Przy czym stowarzyszenie przykładą ogromną uwagę nie tylko do efektów ekonomicznych, które przynosi ich działalność, ale także edukacyjnych i społecznych. Stowarzyszenie realizuje przeróżne projekty (np. kurs języka angielskiego on-line dla gospodarzy gospodarstw agroturystycznych) i inicjatywy promocyjne oraz pozyskuje fundusze, m.in. na sfinansowanie kategoryzacji gospodarstw ekologicznych, również tych, które nie są członkami ECEAT-u. ECEAT Polska liczy obecnie 60 członków z całej Polski. Oferta gospodarstw zrzeszonych promowana jest w Internecie (strony: www.agroekoturystyka.pl, www.greenholidays.pl), i w licznych wydawnictwach drukowanych.

POLSKA WIEŚ – NATURALNIE

Polska to Europa w pigułce. Natura szczerze nas obdarowała, tworząc piękny i niezwykle różnorodny krajobraz, któremu charakteru dodały barwna kultura i burzliwa historia.

Są tu fale wzburzonego morza i niekończące się pasma górskie. Są spokojne wody Zatoki Puckiej, urwiste klify i szerokie, piaszczyste plaże oraz setki jezior wciśniętych między niezliczone pagórki na pojezierzach. Pradawne puszcze (Białowieska, Knyszyńska), bagienne rozlewiska zamieszkiwane przez niezliczone gatunki ptaków (Biebrza), bieszczadzkie poloniny, tatrzańskie turnie. Jak na państwo leżące w sercu najbardziej zurbanizowanego kontynentu, możemy się poszczycić największą powierzchnią naturalnych krajobrazów i ich niebywałą różnorodnością. Wpłynęły na nie barwna kultura i burzliwa historia, pozostawiając po sobie ślady w postaci klimatycznych miasteczek, unikatowych zabytków i muzeów przybliżających polską kulturę, historię i tradycję.

Turystyka na obszarach wiejskich to doskonały pomysł dla tych, którzy pragną bliskiego kontaktu z przyrodą – tą w przydomowych ogrodach i zielnikach oraz tą zupełnie dziką – wiele obiektów agroturystycznych znajduje się bowiem dosłownie o krok od gęstych lasów, rzecznych rozlewisk czy nad brzegami jezior. A gospodarze chętnie organizują wycieczki (piesze, rowerowe, kajakowe), z pasją opowiadając gościom o otaczającej ich przyrodzie.

Hity Turystyki Wiejskiej

Biesiadna polana, mini zoo, stodoła babci Julci czy wiejskie spa – to tylko niektóre z atrakcji czekających na turystów odwiedzających gospodarstwa agroturystyczne wpisane na listę Hitów Turystyki Wiejskiej.

„Hity Turystyki Wiejskiej” to kampania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Polskiej Organizacji Turystycznej, promująca polską agroturystykę. Kampania miała na celu: stworzenie polskiej sieci uznanych i rozpoznawanych markowych produktów turystyki wiejskiej; ukształtowanie świadomości turystów na temat markowych produktów turystyki wiejskiej; zwiększenie prestiżu polskiej turystyki wiejskiej oraz wykreowanie wizerunku obszarów wiejskich jako turystycznego rynku oferującego zróżnicowane i całoroczne atrakcje. Pomysłodawcy projektu dążą do stworzenia, rozwijania i promowania produktów turystyki wiejskiej. W 2014 roku w ramach realizacji projektu „Hity Turystyki Wiejskiej” przygotowano 5 bardzo ciekawych i praktycznych folderów tematycznych, w 5 wersjach językowych: „Odpoczywaj na wsi, aktywnie”, „Odpoczywaj na wsi, edukacyjnie”, „Odpoczywaj na wsi, kulinarnie”, „Odpoczywaj na wsi, naturalnie”, „Odpoczywaj na wsi, tradycyjnie”.

POLSKA WIEŚ – TRADYCYJNIE

Stroje ludowe, obrzędy i tradycje od wieków strzegą narodowej tożsamości. W dobie globalizacji coraz częściej sięgamy do korzeni, wsluchujemy się w słowa przodków, w odgłosy naszej ziemi. Stąd wzrost zainteresowania i powrót do wielu rodzimych tradycji, które najlepiej zachowały się na wsi.

„Co wieś to inna pieśń” – głosi staropolskie przysłowie. Największym fenomenem polskiej tradycji jest jej niezwykła różnorodność. Prócz katolików budowali ją prawosławni Ukraińcy i Białorusini, Tatarzy skupieni wokół meczetów, grekokatolicy Łemkowie, a także Żydzi. Każdy region Polski odznacza się odrębnymi zwyczajami, wierzeniami i obrzędami. Ma swoją gwarę, kuchnię, architekturę i odmienny strój ludowy. Na Podhalu przetrwało przywiązanie do kierpc, ciupagi, góralskiego kapelusza i portek z parzenicami. Kaszubi mają własny język, hymn, literaturę oraz... tabakę. W Zalipiu chałupy wciąż maluje się w kwiatki, a w Koniakowie postępowe hafciarki z tradycyjnej koronki dziergają stringi. W Chocholowie twórcy ludowi malują na szkle, w Wojciechowie kowale kują dzieła sztuki z żelaza, a w wielu miejscach w kraju chleb pochodzi z pieca, a nie z supermarketu. Na polskiej wsi wielką wagę przywiązuje się do zachowania dawnych tradycji, które są wciąż żywe zarówno w święta jak i w życiu codziennym. By przekonać się o tym, wystarczy pójść do kościoła w Niedzielę Palmową, uczestniczyć w procesji Bożego Ciała, rozpalić ognie w noc świętojańską, czy zatańczyć na prawdziwym góralskim weselu. Wystarczy podzielić się z bliskimi wielkanocnym jajkiem, usiąść przy polskim stole wigilijnym, czy po prostu spędzić kilka dni w jednym z licznych gospodarstw agroturystycznych kultywujących dawne tradycje.

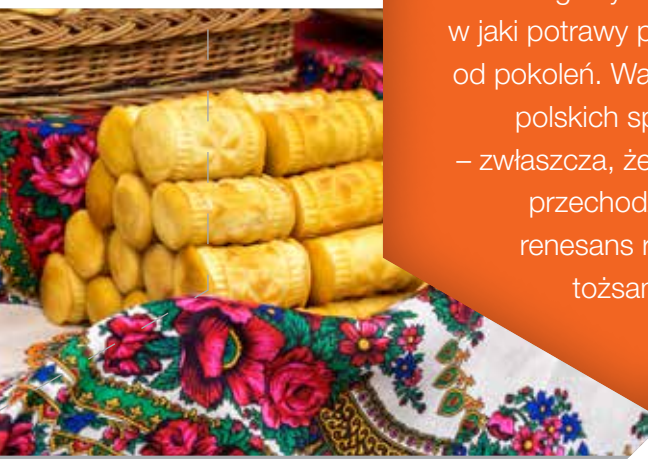
Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi

Jedną z kluczowych inicjatyw Polskiej Sieci Odnowy i Rozwoju Wsi jest utworzenie Sieci Najciekawszych Wsi, która jest markowym produktem turystycznym i sposobem na zachowanie najcenniejszych wsi pod względem walorów materialnego dziedzictwa, autentyzmu wiejskiej przestrzeni oraz form życia mieszkańców.

Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi (PSORW) powstała w 2013 roku jako platforma wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie rozwoju obszarów wiejskich w Polsce. Działanie zostało wsparte przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Tworząc projekt, wzorowano się na sieci francuskich najpiękniejszych wsi – Les Plus Beaux Villages de France. W Polsce postanowiono jednak stworzyć sieć najciekawszych wsi. W latach 2013-2014 na podstawie kwerendy wojewódzkich konserwatorów zabytków i ekspertów wytypowano ok. 230 miejscowości z całej Polski, potencjalnych uczestników sieci. Do tej pory pozytywnej ocenie poddano 47 wsi. Są to miejscowości o odpowiednich walorach: przestrzennej atrakcyjności, z zachowaną zabudową zagrodową, zabytkami. Jednak kluczową kwestią jest umiejętność udostępnienia walorów wsi do celów turystycznych i ich odpowiednia prezentacja. Sieć skupia gminy, które wspierają przedsiębiorczość i są świadome przyszłości pod kątem rozwoju turystyki wiejskiej. Celem jest zaś zainteresowanie społeczeństwa tematyką wiejską, ochrona wartości nieruchomości i podniesienie atrakcyjności wsi, tworzenie nowego wizerunku regionu, budowanie unikalnej strategii rozwoju i umożliwienie mieszkańcom kooperacji krajowej, a nawet międzynarodowej.

POLSKA WIEŚ – KULINARNIE

Na wsi slow food nie jest hasłem marketingowym, ale sposobem, w jaki potrawy przygotowuje się od pokoleń. Warto skosztować polskich specjalności – zwłaszcza, że nasza kuchnia przechodzi właśnie renesans regionalnej tożsamości.

Współczesna kuchnia polska kształtowała się przez wiele wieków, podlegając wpływom włoskim, francuskim, żydowskim, kresowym, a nawet orientalnym. Jej najważniejszą cechą jest ogromne zróżnicowanie regionalne. I choć coraz częściej w kuchni używa się półproduktów, ciągle jest wiele domów (zwłaszcza na wsiach), w których kultywowane są tradycje wypieku chleba, produkcji konfitur, wędlin, ciast oraz innych potraw. To właśnie tradycyjna domowa kuchnia jest jednym z głównych atutów rozwijającej się agroturytyki.

Położone nad morzem regiony północne, pełne czystych rzek i jezior, wyspecjalizowały się w daniach z ryb. Zwłaszcza zupy rybne nie mają sobie równych. Na Podlasiu i Suwalszczyźnie królują ziemniaki, pod każdą postacią, a największym przebojem jest babka. Najbardziej tradycyjnym i słynnym deserem jest sękacz. Typowe śląskie danie to kluski z charakterystycznym wgłębieniem (tzw. śląskie) z roladą i modrą kapustą. Symbolami Wielkopolski są m.in. rogałe świętomarcińskie, pyzy oraz pyry z gzikiem, czyli twarogiem ze szczypiorkiem. Podhale słynie zaś z kwaśnicy i oscypka. Ten ostatni został wpisany na listę produktów tradycyjnych UE.

W trakcie podróży po Polsce i odpoczynku na wsi odkryć można bogactwo smaków, jakie oferują gospodarstwa oraz tradycyjne obiekty gastronomiczne.

Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego

Jest organizacją zrzeszającą producentów. Ważną częścią działalności Izby jest administracja systemem jakości żywności „Jakość Tradycja”. Produkty oznakowane w ten sposób są najwyższej jakości.

Produkty tradycyjne i regionalne funkcjonują w krajach unijnych jako specjalna i gwarantowana jakość i są własnością ogólnospoleczną na poziomie lokalnym lub regionalnym. Rolą Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego jest promocja i rozwój rynku tradycyjnej żywności. Wspólnie ze Związkiem Województw RP opracowany został polski system dla produktów tradycyjnych regionalnych i lokalnych na wzór krajów Unii. Swoich członków PIPRIŁ wspiera merytorycznie, organizuje dla nich seminaria i szkolenia, wydaje magazyn „Smak i Tradycja” oraz foldery, ulotki, broszury promujące polskie produkty i ich producentów. Promuje ich członków w mediach. Niezmiernie ważną częścią działalności Izby jest administracja systemem jakości żywności „Jakość Tradycja”. System jest notyfikowany przez KE w Brukseli, a jego uczestnicy mogą korzystać ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Do systemu są przyjmowane wyłącznie produkty wysokiej jakości, posiadające szczególną jakość, reputację lub cechy odróżniające je od innych. Pod znakiem „Jakość Tradycja” zarejestrowano ponad 250 produktów ze wszystkich regionów Polski, które w znaczący sposób wzmacniają jakość ich oferty turystycznej.

POLSKA WIEŚ – AKTYWNI

Polska wieś to idealny wybór dla wszystkich, którzy cenią sobie aktywny wypoczynek. Różnorodność krajobrazowa naszego kraju sprzyja aktywności sportowej, a różnorodność propozycji i możliwości są wprost nieograniczone.

Na wsi aktywny wypoczynek jest na wyciągnięcie ręki, i to bez względu na preferowany poziom i intensywność. Duża powierzchnia ogólnodostępnych lasów zachęca do wyruszenia na szlaki piesze, rowerowe czy nordic walking. Niemal we wszystkich regionach Polski sprzyja też grzybiarstwu. Tereny wiejskie są również prawdziwym rajem dla miłośników jazdy konnej. Polacy kochają konie, a liczne stajnie i stadniny oferują szeroki zakres usług dla początkujących i zaawansowanych. Można w nich stawiać pierwsze kroki na lonży, szlifować umiejętności, skacząc przez przeszkody lub wybrać się na dłuższy, nawet kilkudniowy rajd jednym ze szlaków konnych (Bieszczady, Sudety).

Spragnieni wypoczynku nad wodą także mają wiele możliwości. Tysiące jezior, jak również sztucznych zbiorników wodnych, zachęcają do żeglowania. Gęsta sieć rzeczna zaprasza nie tylko do kąpielii, ale i do wędkowania. Miłośnicy prawdziwej przygody mogą się zmierzyć z nurtem rzek, w kajaku, łódce lub na tratwie. Zimą również nie sposób się nudzić. W miejscach, gdzie ukształtowanie terenu nie sprzyja zjazdowym szaleństwom powstają lodowiska (sztuczne lub na jeziorach) i organizowane są kuligi. Gospodarstwa agroturystyczne prowadzą wypożyczalnie sprzętu sportowego lub kierują do takich miejsc.

Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”

Jednym z głównych zadań Federacji jest kategoryzacja wiejskiej bazy noclegowej. Liczba słoneczek, kategoria i specjalizacja ułatwiają turystom wybór gospodarstwa.

Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” powstała w roku 1996 roku. Jest organizacją o zasięgu ogólnopolskim, patronującą 45 lokalnym i regionalnym organizacjom stowarzyszającym obiekty turystyki wiejskiej. Jej celem jest prowadzenie wszechstronnych działań na rzecz promocji i rozwoju polskiej turystyki obszarów wiejskich, poprzez szkolenia, wydawnictwa oraz promocje w środkach masowego przekazu. Jednym z głównych zadań Federacji jest kategoryzacja wiejskiej bazy noclegowej – czyli dobrowolna ocena obiektów przeprowadzana przez licencjonowanych inspektorów. Celem kategoryzacji jest podnoszenie jakości świadczonych usług przez obiekty, ich rekomendacja i promocja. Dla turystów kategoryzacja jest gwarancją zachowania standardu bazy noclegowej i oferowanych usług, przejrzystości oferty i możliwości porównywania jej. Federacja opracowała też wymagania dla 6 specjalizacji: dla rodzin z dziećmi, grzybiarzy, wędkarzy, miłośników jazdy konnej, osób pragnących wypoczywać w czynnym gospodarstwie rolnym. Poprzez swoje działania Federacja rozwija pozytywny wizerunek wypoczynku na wsi i promuje wypoczynek na łonie natury. Baza kwater rekomendowanych przez PFTW „GG” znajduje się na stronie www.agroturystyka.pl. Aplikacji mobilna „Wieś Polska Zaprasza” z bazą ponad 1000 gospodarstw, umożliwiała wyszukiwanie obiektów według wielu kryteriów, np. przedziału cenowego, oceny, możliwości przyjazdu ze zwierzętami i in.

www.pftw.pl
www.agroturystyka.pl

POLSKA WIEŚ – EDUKACYJNIE

Odpuścić na wsi to niepowtarzalna okazja do zrozumienia, czym jest wieś i jak ważna jest praca wykonywana przez rolników. Pobyt na wsi uczy szacunku do przyrody i dbania o nią, uświadamia, jak istotna jest bioróżnorodność i zachowanie naturalnego krajobrazu.

Naucz się wypiekać podplomyki, wędzić ryby i wędliny lub wyplatać kosze. Wykonaj własnoręcznie gliniany garnek, dowiedz się jak powstaje ser i jaką drogę przebywa ziarno, zanim stanie się mąką czy bochenkiem chleba. Pobyt w gospodarstwie edukacyjnym to doskonała okazja, szczególnie dla dzieci, by spotkać zwierzęta hodowlane, nauczyć się doić krowy, pogłaskać kozę czy przytulić królika. Spragnieni wiedzy i wrażeń goście uczestniczą w codziennym życiu wsi i gospodarstwa rolnego, biorąc udział w pokazach i warsztatach dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Uczą się o zwierzętach i roślinach – zarówno tych hodowlanych, jak i występujących w naturze. Poznają stroje, tańce i przyspiewki ludowe. Lokalny folklor, sztukę i rzemiosło. Pasja i zaangażowanie gospodarzy w przekazywanie kolejnym pokoleniom tej wiedzy, przyczynia się do zachowania dziedzictwa kulturowego. Zabierają oni gości do najciekawszych i najpiękniejszych miejsc w swojej okolicy, dając im lekcje historii, przyrody, ekologii i kultury. Ogromnym zainteresowaniem cieszą się warsztaty kulinarne, ceramiczne i plecionkarskie oraz nauka jazdy konnej.

Ogólnopolska Sieć Zagród Edukacyjnych

Osoby zainteresowane poznaniem polskiej wsi mają do wyboru ponad 200 zagród edukacyjnych oferujących szkolenia i warsztaty przybliżające pracę rolnika i wiejską kulturę oraz wyjaśniające pochodzenie żywności.

Zagroda Edukacyjna to propozycja poznania i doświadczenia pracy rolnika w bezpośrednim kontakcie z codziennym rytmem gospodarstwa, gamą kolorów, kształtów, dźwięków, zapachów i smaków. Goście uczestniczą w zajęciach edukacyjnych w zagrodach uczą się jak wygląda życie na wsi, poznają zwierzęta hodowlane, uczestniczą w produkcji żywności i wykonują drobne prace gospodarskie.

Prawo do posługiwania się nazwą Zagroda Edukacyjna mają wyłącznie sprawdzone i rekomendowane przez system doradztwa rolniczego obiekty zlokalizowane na obszarach wiejskich i prowadzące zajęcia dydaktyczne oparte o własny potencjał rolniczy, w szczególności w zakresie produkcji roślinnej, produkcji zwierzęcej, przetwórstwa płodów rolnych, świadomości ekologicznej i konsumenckiej oraz dziedzictwa kultury materialnej wsi, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowej.

Zagrody proponują zindywidualizowane programy edukacyjne wynikające z profilu gospodarstwa oraz pasji gospodarzy. Oferta obejmuje pokazy i warsztaty aktywnie angażujące w zajęcia zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe. Ogólnopolska Sieć Zagród Edukacyjnych jest prowadzona przez Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Krakowie. Pełna oferta zagród edukacyjnych z możliwością wyszukiwania wg kryteriów dostępna jest na stronie internetowej Sieci.

POLSKA WIEŚ – DLA ZDROWIA

Uzdrowiskowe tradycje Polski sięgają najdawniejszych czasów, kiedy odkrywano bogate źródła mineralne, borowiny i korzystny mikroklimat. Jednak dla zdrowia równie ważne są wiejski slow life i slow food, które choć nigdy nie były tak nazywane, to stosowane są od wieków.

8 wieków tradycji uzdrowiskowych, 45 uzdrowisk i ok. 70 miejscowości o walorach potencjalnie uzdrowiskowych oraz bogate lecznicze zasoby naturalne a także czyste, wolne od zanieczyszczeń powietrze – to niewątpliwe atuty turystyki w Polsce, również agroturystyki. Ale ta ostatnia ma znacznie więcej walorów. Nieprzetworzona, zdrowa żywność z ekologicznych gospodarstw, wykorzystywanie ziół i warzyw z przydomowego ogródka to samo zdrowie. Jednak największym dobrodziejstwem wsi i otaczającej ją przyrody jest relaks, który ze sobą niosą. Na wsi ciągle jeszcze jest szansa na zagubienie się w czasie, wśród krętych ścieżek i krzyżujących się leśnych duktów. Wystarczy prze-spacerować się wśród wiekowych dębów, przysiąść na brzegu jeziora lub na przyzbie – u boku staruszki snującej opowieści o tym o dawnych czasach. Wystarczy wsłuchać się w dźwięki natury, które przyniosą relaks i ukojenie. W wielu gospodarstwach, by uatrakcyjnić wypoczynek gościom, stworzono dodatkowo wiejskie spa. Czasem jest to balia z ciepłą wodą wzbogaconą ziołowym napa-rem, czasem sauna, z której wskakuje się wprost do chłodzącego przerębła, czasem kraina zioło-wych kąpieeli i masaży.

Sądecka Organizacja Turystyczna

Małopolska Wieś pachnąca ziołami, Małopolska Wieś dla dzieci, dla seniorów, dla miłośników przygody w siodle – SOT tworzy produkty turystyczne skierowane do określonej grupy odbiorców, co ułatwia ich weryfikację i wybór samych zainteresowanych.

Sądecka Organizacja Turystyczna (SOT) powstała w 2001 roku. Jej misją jest rozwój, promocja produktów turystycznych oraz podnoszenie jakości świadczonych usług. Członkami są: powiaty, miasta, gminy, stowarzyszenia działające na rzecz turystyki, obiekty noclegowe, biura podróży, organizatorzy turystyki i pośrednicy, stacje narciarskie, wyższe uczelnie kształtujące kadry dla turystyki oraz inni przedsiębiorcy działający w branży turystycznej na terenie Małopolski. SOT to organizacja, która tworzy produkty turystyczne (szczególnie na obszarach wiejskich), po uprzedniej analizie rynku, określeniu kryteriów dla produktu, wytypowaniu obiektów oraz szkoleniach ich właścicieli. Do tej pory powstały sieci: Małopolska Wieś pachnąca ziołami, Małopolska Wieś dla dzieci, Małopolska Wieś dla Seniorów, Małopolska Miodowa Kraina, Małopolska Wieś w siodle. Wiele z nich otrzymało liczne nagrody i wyróżnienia, w tym trzy certyfikaty POT za „Najlepszy produkt turystyczny Polski”.

POMORZE

Wymarzony region dla miłośników aktywnego wypoczynku (zwłaszcza sportów wodnych), a także bogatej i różnorodnej przyrody oraz kultury.

Największą dumą polskiego wybrzeża są piękne, szerokie, piaszczyste i naturalne plaże, na które od wieków sztormy wyrzucają kawałki złocistych bursztynów, a miłośnicy plażowania zażywają na nich słonecznych kąpiei. Gwarne nadmorskie kurorty pod wieloma względami przewyższają nawet te śródziemnomorskie. Zamiast stali i betonu są tu wydmy i sosnowe lasy, zamiast hotelowych drapaczy chmur – kameralne hotele i pensjonaty. A wystarczy odejść nieco dalej od największych kurortów, by znaleźć dzikie plaże. Gdy oddalimy się od morza, trafimy na pojezierza urozmaicone garbami wzgórz, pośród których srebrzą się tafle jezior, a kępy zieleni tworzą bagnisty świat moczarów, zagajników i trzcinowych zarośli. Malerńkie oczka wodne toną w gęstwinie lasów, rozległe akweny, jak Jezioro Wdzydze nazywane „Kaszubskim Morzem”, rozlewają się szeroko po okolicy.

To wprost wymarzony region dla miłośników aktywnego wypoczynku. Miłośnicy kitesurfingu i windsurfingu wykorzystują zarówno jeziora, zatoki jak i pełne morze, a paralotniarze – nadmorskie klify. Pojezierze Pomorskie to także mekka kajakarzy, którzy mają okazję pływać po spokojnych taflach jezior i wartkich – niemal górskich – rzekach. Rowerami, kajakami, konno lub na piechotę turyści przemierzają najpiękniejsze parki narodowe: Woliński z wysokimi klifami, Słowiński z wędrującymi wydmami, Drawieński, Borów Tucholskich. W słonych i słodkich akwenach chętni wędkują, nie brakuje też leśnych ostępów dla grzybiarzy.

Nic dziwnego, że oferta agroturystyczna jest tu tak różnorodna pod każdym względem. Są tu ośrodki spełniające najwyższe standardy europejskie, jednocześnie wyróżniające się atrakcyjną ceną. Atrakcyjność oferty podnosi bogata historia i kultura regionu. W regionie uprawia się zboża, ziemniaki, kapustę, hoduje trzodę chlewną, bydło mleczne, a dostatek jezior i stawów ułatwia hodowlę gęsi i kaczek oraz połów ryb. Dzięki temu tutejsze gospodynie mają dostęp do szerokiej gamy regionalnych produktów.

Pokoje Gościnne **Renata Knitter**

Pośród jezier i mórz

O turystycznej atrakcyjności gospodarstwa decyduje położenie w otulinie Słowińskiego Parku Narodowego, a także bliskość Morza Bałtyckiego (10 km) i czterech jezior przybrzeżnych: Gardno (2 km), Łebsko, Dołgie Wielkie, Dołgie Małe.

◆ Smołdzino, woj. pomorskie

To ulubione miejsce osób ceniących ciszę, kontakt z naturą i aktywne spędzanie czasu. Piękny ogród, pełen drzew, krzewów, bylin i kwiatów – w tym przeróżnych odmian róż – zachęca do spędzania relaksujących chwil w przytulnych altanach, w cieniu których można się ukryć i delektować ciszą. Posiłki przyrządzane z produktów ekologicznych, według tradycyjnych receptur to prawdziwa rozkosz dla podniebienia. Wśród nich: przetwory, soki, nalewki, wina, ciasta, ryby, potrawy kuchni regionalnej. Gospodarze zapraszają na wycieczki rowerowe, piesze, wędkowanie i grzybobranie, a dzieci oczywiście na plac zabaw. Goście chętnie uczestniczą w warsztatach ceramicznych, kulinarnych (w tym wytwarzania nalewek), haftu kaszubskiego czy florystycznych. Gospodarstwo posiada trzy słoneczka wg kategorii PFTW GG.

www.agroturystyka.pl
www.komnino.pl

Siedem Ogródów

◆ Łowicz Wałecki, woj. zachodniopomorskie

Z marzeń Grażyny Kugiel powstał piękny ogród botaniczny z mostkami, altanami i punktami widokowymi, przez który prowadzi 7 romantycznych alejek. To ciekawa przestrzeń do spacerowania, nauki i wypoczynku w pięknych okolicznościach przyrody. Ogród Ślubów, Pszczół, Szumiących traw, Lawendowy, Leśny, Skalny, Zagajnik Plotkary – w każdym z nich na zmysły oddziałuje bogactwo kolorów natury i upajający zapach roślin. W Ogrodzie Jadalnym rosną zioła i jadalne rośliny z okolicznych lasów i łąk. A z owoców gospodarze wyczarowują smakołyki na każdą porę roku.

Można tu zamieszkać w jednym z kilku domków. Tuż nad stawem jest Dom Rybaka z romantycznym tarasem-pomostem. Dom Kucharza ma rozległy widok na łąki i lasy, można też przenocować w starym wiatraku. W Domu Kupca na parterze znajduje się sklepik „Siedem różności” z kulinarnymi wyrobami gospodarzy i rękodziełem powstającym w szkole „7 sztuk”. Ta ostatnia oferuje warsztaty m.in.: malarskie, rzeźbiarskie, decoupage, ceramiczne i z gotowania.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.7ogrodow.pl

Wśród ziół i kwiatów

Wszystko zaczęło się od „Ani z Zielonego Wzgórza”. Gospodyni Grażyna Kugiel uwielbiała tę książkę w dzieciństwie, jak jej główna bohaterka zawsze była marzycielką i marzyła o stworzeniu gospodarstwa 7 ogrodów. Udało się tak znakomicie, że obecnie jest ich nawet więcej, a do tego stawy i domki dla gości.

Wichrowe **Wzgórze**

◆ *Chmielno, woj. pomorskie*

Kaszubska Oaza Zdrowia

Wichrowe Wzgórze to coś znacznie więcej niż gospodarstwo agroturystyczne. To niezwykle połączenie tradycji i folkloru z nowoczesnością i komfortem na najwyższym poziomie. A także oaza zdrowia, relaksu, a nawet urody.

Rodzinny ośrodek położony jest w Kaszubskim Parku Krajobrazowym, nad jeziorem Kłodno, w samym sercu Kaszub (44 km od Gdańska). Obiekt zaaranżowany w stylu ludowym, nawiązuje do kaszubskiego folkloru. Goście witani są przez obsługę w tradycyjnych strojach, kosztują dań kuchni kaszubskiej, mają okazję poznać tutejsze zwyczaje. Plaża z pomostem oraz wypożyczalnią sprzętu wodnego i rowerów zapewnia moc letnich atrakcji. Sala bankietowa na 150 osób umożliwia organizację biesiad, dużych uroczystości rodzinnych czy biznesowych spotkań, konferencji i szkoleń. Sala kominkowa z bilardem oraz bar to miejsca na wieczorną rozrywkę.

W Oazie Zdrowia nie może zabraknąć zaplecza spa & wellness. Jest więc basen z pięknym widokiem na jezioro, brodzikiem i jacuzzi, trzy sauny (sucha, parowa i na podczerwień) oraz gabinety kosmetyczne oferujące zabiegi pielęgnacyjne oraz rytuały relaksacyjne, zatem wszystko, co sprzyja głębokiej regeneracji fizycznej, psychicznej i emocjonalnej.

www.agroturystyka.pl
www.wichrowe.info

Dworek **Tradycja**

◆ *Bełczna, woj. zachodniopomorskie*

W jego murach mieścił się kiedyś zajazd, pastorówka, po wojnie umieszczono tu archiwum powiatowe, a przed kilkudziesięciu laty pełnił funkcję wiejskiej szkoły. Dzisiaj jest to gospodarstwo edukacyjne należące do ogólnopolskiej sieci zagród edukacyjnych. Dworek oferuje noclegi, znakomitą kuchnię oraz ciekawe warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Gospodyni i właścicielka jest autorką książki „Pomorska książka kucharska”, a także pedagogiem, etnologiem, artystą plastykiem.

Sercem domu jest kuchnia, w której powstaje prawdziwy chleb, marynaty do mięs, pożywne zupy na bazie warzyw z własnego ogrodu, ciasto na pierniki szczecińskie wytwarzane według oryginalnej receptury z 1845 roku. Organizowane są tu atrakcyjne warsztaty – Szkoła kucharzy oraz Odkrywczy smaków, które równocześnie promują i przyczyniają się do zachowania dziedzictwa kulinarnego Pomorza Zachodniego.

Gospodarstwo proponuje uczestnikom turnusów nie tylko edukację, ale i sport – wycieczki rowerowe, nordic walking, spływy rzeką Regą, wędkowanie, grzybobranie. Spokój i czyste powietrze sprzyjają wypoczynkowi, który jest nie tylko przyjemny, ale i smakowity.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.dworektradycja.pl

300 lat historii

Klimatyczny dworek z ponad 300-letnią historią i bogatymi tradycjami położony jest nieco na uboczu, w niewielkiej wsi otoczonej polami i lasami, 90 kilometrów na wschód od Szczecina.

Agroturystyka **Ola**

Z wędką i kajakiem

Strzelinko to mała wioska 12 km od Ustki, położona w wśród malowniczego lasu, przez który przepływa rzeka Słupia z łowiskami troci i lososia.

◆ Strzelinko, woj. pomorskie

Przy gospodarstwie agroturystycznym przebiega żółty szlak Parku Krajobrazowego Dolina Słupi. Teren wokół gospodarstwa latem sprzyja spacerom, przejażdżkom rowerowym, spływom kajakowym a zimą narciarstwu biegowemu oraz wędkowaniu o każdej porze roku. Gospodarze organizują wieczorne biesiady przy ognisku i grillu, podczas których można poznać lokalne legendy. Jedną z nich mówi o kłątwie wiszącej nad pobliskim młynem i duchu nieżyjącego parobka, który nawiedzał ruiny. Z gospodarstwa do magicznego miejsca prowadzi leśny wąwóz.

Do wynajmowanej części, która znajduje się na piętrze domu, prowadzi osobne, niekrępujące wejście. Do dyspozycji gości jest 100-metrowy apartament z trzema sypialniami, dwiema łazienkami, salonikiem z aneksem kuchennym i tarasem z meblami ogrodowymi. Apartament przeznaczony jest maksymalnie dla 11 osób, ale można też wynajmować pojedyncze pokoje. Na 30-arowym, ogrodzonym terenie znajdują się m.in. kącik zabaw dla dzieci, boisko, oczko wodne, pergola z grilllem i miejscem na ognisko. Gospodarstwo posiada trzy słoneczka wg kategorii PFTW GG.

www.agroturystyka.pl
www.ola.biz.pl

Gospodarstwo edukacyjne **W labiryntach**

◆ Paproty, woj. zachodniopomorskie

Gospodarstwo organizuje imprezy plenerowe dla dzieci i dorosłych, zajęcia integracyjne dla firm, latem – plenery malarsko-rzeźbiarskie, a jesienią – plenery żywych form wikliniarskich. Dla przedszkolaków i dzieci ze szkół podstawowych – nowe gry terenowe w wierzbowych labiryntach, a także: zajęcia na łąkach i torfowiskach, gry i zabawy ekologiczne, warsztaty plecionkarskie i garncarskie. Programy edukacyjne realizowane w gospodarstwie dotyczą miodu i pszczelarstwa („Kolorowa pasieka w gospodarstwie”) torfowisk i znaczenia wody w gospodarstwie („W krainie torfu i źródeł”), wierzb i wikliniarstwa („Ploty z wikliną, czyli spotkanie z wierzbą”) oraz świątecznych tradycji („Warsztaty bożonarodzeniowe”). Wszystkie łączą elementy zabawy i edukacji. Dużi i mali uczą się tu wyplatać wiklinę, dowiadują się, jak ważna jest ochrona czystości wód, obserwują pracę pszczelarza i degustują słodki smakołyk produkowany przez pracowite pszczoły. Nie brakuje też czystej rozrywki, jak choćby rozgrywki w disc-golfa.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.paproty.pl

Tradycja przede wszystkim

Połączenie turystyki, edukacji i wypoczynku to najlepszy z możliwych sposobów na spędzenie nietuzinkowych wakacji, zielonej szkoły czy choćby rodzinnego weekendu. A jeśli do tego dołożyć piękną i spokojną okolicę, radosnych i otwartych gospodarzy oraz wysmienite domowe posiłki – satysfakcja gwarantowana!

WARMIA I MAZURY, SUWALSZCZYZNA I PODLASIE

Północno-Wschodnia
Polska
to prawdziwy
wodny świat
- raj dla miłośników
żeglowania, kajakarstwa
i wędkowania.

Warmia, Mazury i Suwalszczyzna to krainy jezior i lasów. Są wśród nich największe (113,8 km²) Śniardwy, najgłębsze (108,5 m)

– Hańcza, najdłuższe (27,45 km) – Jeziorak oraz Mamry

utworzone z dziewięciu malowniczych akwenów z licznymi

zatokami i wyspami. Wigry – najczystsze z nich

wszystkich – otoczone jest Puszcą Augustowską i objęte ochroną w Wigierskim Parku Narodowym.

W jego wodach odbijają się wieże klasztoru Kamedułów.

Jest mnóstwo jezior rynnowych – wąskich, długich

i głębokich. Do tego mrowie niewielkich „oczek”. Jeziora

te na kształt sznura korałi układają się w szlaki wodne.

Połączone kanałami, rzekami i przesmykami, przez które

można żeglować tygodniami, ani razu nie kotwicząc

w tej samej toni. Ten wodny świat to raj dla miłośników

żeglowania, kajakarstwa i wędkowania. Nawet latem,

kiedy zamienia się w centrum turystyczno-rozrywkowe,

nie traci swojego uroku. Wtedy można zaszyć się pośród

puszczańskich duktów, ukryć na jednej z wysp lub zamieszkać

w położonym na uboczu gospodarstwie agroturystycznym.

O takie odosobnienie łatwiej jest na terenach województwa

podlaskiego, gdzie znajdują się największe i najbardziej znane nasze

puszcze: Augustowska, Knyszyńska i Białowieńska.

Turyści korzystający z wypoczynku w gospodarstwach tego

regionu mogą spędzić czas leniwie (na wędkowaniu lub plażach

nad jeziorami) lub aktywnie (na spływach kajakowych, kąpielach

lub wędrówkach po puszczy). Ale przede wszystkim mają okazję

spróbować lokalnych produktów kulinarnych, których tutaj nie

brakuje. A są wśród nich zarówno specjalia polskie, np. ogórki

kwaszone znad Narwi, ser z Wiżajn, przeróżne miody i potrawy

z ryb, jak i litewskie – chołodziec, kindziuk z Puńska, kumb

nadbużański czy kolduny. ●

Majątek **Giże Marczak**

◆ *Giże, woj. warmińsko-mazurskie*

W zgodzie z naturą

Po przekroczeniu progu majątku, znajdujemy się w zupełnie innym świecie. Od pierwszej chwili czuć, że jest to doskonałe miejsce do wypoczynku i rekreacji.

Położone nad jeziorami, w których można się kąpać, pływać łódką i kajakiem, łowić ryby, podziwiać baśniowe szuwały czy po prostu opalać się na pomoście. Szczególnie dzieci mają tu swój prawdziwy raj. Duży plac zabaw z ogromną ilością urządzeń potrafi zająć je przez wiele godzin. Jest szkoła wakacyjna z ławkami i tablicą, stół do ping ponga, piłkarzyki, szachy zewnętrzne, siłownia, plac do siatkówki i badmintonu, rowery trójkołowe, trampolina. Zimą goście (tym razem ci starsi) chętnie korzystają z sauny znajdującej się tuż nad jeziorem. Po każdym seansie obowiązkowe schładzanie w przerębli!

Ekologiczne gospodarstwo Majątek Giże posiada certyfikat od 1999 roku. Uprawia się tu zboża, warzywa i owoce. Goście chętnie odwiedzają sad owocowy, gaj leszczynowy i malinowy chruśniak. Ofertę uzupełnia znakomita kuchnia oparta na potrawach regionalnych, przygotowywanych z produktów ekologicznych.

Najciekawsze w okolicy: najgłębsze jezioro w Polsce – Hańcza, najwyższa Góra Szeska czy Cisowa Góra w Suwalskim Parku Krajobrazowym.

www.agroekoturystyka.pl
www.ekoturystyka.com.pl

Grupa „**Piątka znad Biebrzy**”

◆ *Biebrzański Park Narodowy, woj. podlaskie*

Rozśpiewana głosami setek gatunków ptaków Biebrza toczy swe wody wśród trzęsawisk i podmokłych łąk Podlasia. Najtrudniej dostępna, ale i najbardziej fascynująca jest wiosną, kiedy woda rozlewa się szeroko po całej dolinie. Nad rzeką leży największy i najlepiej zachowany na Starym Kontynencie zespół bagien i torfowisk. Tutejsze cuda przyrody najlepiej podziwiać z pokładu kajaka lub tratwy, która może być nie tylko środkiem transportu, ale i platformą widokową oraz miejscem noclegowym dla sześciu osób. Gospodarstwa agroturystyczne z „Piątki znad Biebrzy” oferują komfortowe noclegi, a także regionalną kuchnię na bazie ekologicznych produktów i poznawanie lokalnych tradycji. Nad Stawem, Chata za Wsią, Nad Biebrzą, U Marysi i Dworek na Końcu Świata – ich rozmieszczenie zachęca do wędrówki od jednego do drugiego i odkrywania kolejnych tajemnic skrywanych przez biebrzańskie bagna. Na turystów czekają spotkania z dzikimi zwierzętami i podglądaniem ptaków. Żyją tu bowiem niezliczone gatunki: bataliony, bekasy, żurawie, brodzie, orliki, sowy błotne czy wodniczki (niewielki ptak zagrożony wyginięciem). Gospodarze „Piątki znad Biebrzy” wytyczyli też szlak rowerowy „Dookoła centrum Europy”, dzięki któremu w ciągu 5 dni można gruntownie poznać okolicę, nocując za każdym razem w innym gospodarstwie.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.paprotki.pl

Przyrodnicze foto-safari

Jak doskonale efekty daje współpraca i wspieranie się pokazuje „Piątka znad Biebrzy” funkcjonująca od 2000 roku na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego. To pięć gospodarstw agroturystycznych i trzy firmy usługowe, które tworzą wspólnie unikalną ofertę turystyczną.

Gospodarstwo **Vitalis**

◆ *Zastawno, woj. warmińsko-mazurskie*

Miejsce uwielbiane przez rodziny z dziećmi między innymi ze względu na możliwość obcowania ze zwierzętami hodowlanymi. Hoduje się tu bydło rzadkich ras: Highlander i Aubrac, a także owce, kozy (świeże sery, kozie mleko), króliki, kury (świeże jaja) i krowy (pyszne świeże mleko) oraz konie rasy sztumskiej (pociągowe, do bryczki czy sani), wielkopolskiej (pod siodło), huculskiej i kucyki. Jest też mini zoo. Staw rybny na terenie siedliska daje możliwość wędkowania. W stajni można zapisać się na jazdy konne. Jest też pensjonat dla koni. W gospodarstwie odbywa się vitalisBAZAR, cykliczne wydarzenie dla miłośników i producentów zdrowej naturalnej żywności. Królują produkty regionalne należące do dziedzictwa kulinarnego Warmii, Mazur i Powiśla.

www.agroekoturystyka.pl
www.zagrodaedykacyjna.pl
www.vitalis.elblag.pl

Ekoturystyka **Olszewscy**

◆ *Stare Ratowo, woj. podlaskie*

Niewielkie gospodarstwo z wielkimi możliwościami położone wśród kurpiowskich lasów. Gospodarze proponują naukę gotowania tradycyjnych kurpiowskich potraw oraz robienia przetworów na zimę z produktów pochodzących z własnej uprawy i hodowli. Goście mogą wypożyczyć rowery do wycieczek po okolicznych lasach. „Czerwone Bory” są wprost znakomite dla grzybiarzy. Można też wybrać się na spływ kajakowy Narwią. Wielu gości odwiedza pobliski Skansenu Kurpiowskiego w Nowogrodzie oraz Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu.

www.

Gospodarstwo Ekoturystyczne **Ostoja**

◆ *Bartosze, woj. warmińsko-mazurskie*

Czynne gospodarstwo agroturystyczne pozwala na podglądanie życia wiejskiego, a jego położenie sprzyja poznawaniu również świata roślin i zwierząt. Można tu stanąć oko w oko z bobrem, podglądać łabędzie, dostrzec przelatującego bielika czy kryjącego się na mokradłach żółwia błotnego. Na skraju pobliskiego rezerwatu przyrody (1 km) spotyka się jelenie i żurawie. Goście mieszkają w jednym z pięciu pokoi w nowym domu, z wygodną jadalnią, pokojem dziennym i tarasem. Sala kominkowa z barem i sauna uprzyjemniają pobyty w chłodniejszych miesiącach roku. Latem dużym zainteresowaniem cieszy się plaża nad jeziorem, wycieczki rowerowe, a także pływanie łódkami czy kajakami. Nad jeziorem przygotowano przyzagrodowe pole namiotowe z pomostem, miejscem na ognisko i do gry w siatkówkę. Gospodarstwo posiada trzy słoneczka wg klasyfikacji PFTW GG.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.agroekoturystyka.pl
www.ostoja.elk.com.pl

Spotkanie z przyrodą

Ostoja to jedno z pierwszych gospodarstw ekologicznych Mazur (atest od 1993 r.), położone nad czystymi wodami jeziora rynnowego Sunowo na Pojezierzu Elckim.

Agroturystyka **Trzy Świerki**

◆ *Galwiecie, woj. warmińsko-mazurskie*

Miejsce z duszą

Aż trudno uwierzyć, że w maleńkiej wiosce Galwiecie można posłuchać koncertu na żywo, wziąć udział w jazzowym jam session, wieczorku poetyckim, warsztatach kulinarnych lub edukacyjno-rekreacyjnych. Można też spędzić z dziećmi cały tydzień pełen przygód i atrakcji.

Położone na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej, nad jeziorem Ostrówek, Gospodarstwo Trzy Świerki zaprasza miłośników przyrody, historii, gotowania, fotografii i czynnego wypoczynku.

Sercem gospodarstwa jest stary mazurski dom wybudowany w 1896 roku. Stylowo urządzone pokoje gościnne, z drewnianymi łóżkami, kuframi i ręcznie tkanymi narzutami, wyposażone są w biblioteczki i pamiątki z egzotycznych podróży. Domek Trapera to zabawkowe królestwo dzieci do zabawy. W Galerii Scena odbywają się koncerty, wystawy i wernisaże, Izba Regionalna mieści małe muzeum wiejskie. Jest też Leśne Spa – czyli wielka balia z podgrzewaną wodą. Na miejscu można wypożyczyć łyżwy oraz narty biegowe, a także sanki. Dom bowiem położony jest na wzgórzu, a zimą płytkie jezioro zamienia się w wielkie lodowisko.

Przez cały rok gospodyni swojskim, mazurskim jedzeniem rozpieszcza swoich gości. Największym uznaniem cieszą się znakomite konfitury, puszczańskie miody, regionalne ciasta – sękacz i mrowisko, piernik romincki, a także nalewki, pasztety i suszone oraz marynowane grzyby.

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.trzyswierki.dt.pl

Ogrody **Markiewicz**

◆ *Marcinkowy, woj. warmińsko-mazurskie*

Spacerujący wśród roślin goście przyglądają się najróżniejszym gatunkom – również tym unikalnym, które pomimo kapryśnego klimatu Mazur pięknie się rozwijają. Można tu wracać po wielokroć, gdyż ogrody o każdej porze roku prezentują się w różny, niepowtarzalny sposób. Zresztą to miejsce nie tylko do podziwiania, ale i do nauki. I to nie tylko dlatego, że właściciele prowadzą najróżniejsze warsztaty i zajęcia ekologiczne. Miłośnicy ogrodów znajdą tutaj szereg inspiracji i nietuzinkowych rozwiązań do swoich realizacji. Mogą podpatrzeć w jaki sposób uformować żywopłot, jak wykonać aranżację rabat, ułożyć nawierzchnię ścieżki czy wybudować murek. Ogrody zdobią ciekawe altany, pergole, rzeźby, fontanny, trejaże.

Magia kolorów, zapachów i... motyli. W ogrodach jest też Motylarnia, obiekt edukacyjno-badawczy poświęcony tym bajecznie kolorowym owadom. W ogrodzonej wolierze azyl znalazły gatunki z mazurskich łąk: rusalki, pазie, modraszki, bielinki. Mają tu swoje ulubione rośliny, a także domki, karmniki i poidelka. To jedyny tego typu obiekt na Warmii i Mazurach, doskonały do zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.ogrodymarkiewicz.pl

Ogrody i motyle

Ogród śródziemnomorski, zakochanych, traw, nowoczesny, wiejski, japoński, skalny, biały, na dachu – na powierzchni 3 tys. m² same ogrody! A z ich różnorodności i piękna przebija pasja, z którą są tworzone i pielęgnowane.

POLSKA CENTRALNA

W samym środku naszego kraju rozciągają się nostalgiczne niziny. Widok równin aż po horyzont zaspokaja odwieczną tęsknotę za otwartą przestrzenią, gdzie życie toczy się wolniej, jakby ludzie dostosowali się do leniwego nurtu szeroko rozlewających się rzek, do monotonii krajobrazu urozmaiconego jedynie samotnymi drzewami czy rzędami pochylonych wierzb.

Wydawać by się mogło, że takie „nudne”, a do tego w znacznej mierze zurbanizowane krajobrazy nie nadają się na ekologiczne wakacje na łonie natury. Nic bardziej mylnego. Mieszkańcy Warszawy i Łodzi potrzebują oderwania od zaganianej codzienności i cenią sobie chwile wytchnienia w objęciach natury. A że często nie mają zbyt wiele czasu, by wybrać się gdzieś dalej, chętnie wyjeżdżają tuż za granice miasta. Dlatego z roku na rok rozwija się tu ekologiczna agroturystyka nastawiona na ogromną dbałość o środowisko. Skupia się ona głównie wokół małych miast i wsi, położonych w pobliżu znanych kompleksów przyrodniczych, takich jak Puszcza Kampinoska, Puszcza Bolimowska czy lasy w Nadwiślańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Są tu zarówno imponujące, nowoczesne obiekty agroturystyczne, jak też małe tradycyjne gospodarstwa rolne. Pobyty urozmaicają zespoły folklorystyczne, kapele i artyści ludowi, jak rzeźbiarze, kowale i garncarze. Województwo łódzkie upodobali sobie kajakarze oraz miłośnicy dwóch kółek, pieszych wędrówek i nordic walkingu przemierzających liczne ścieżki. Tutaj przebiega też najdłuższy w Europie szlak konny. ●

Bania Agroturystyka na Mazowszu

Kraina Mistrza Twardowskiego

Beztronski wypoczynek na wsi,
kontakt ze zwierzętami,
rodzinna atmosfera, pyszna kuchnia
i zabawa z ceramiką w magicznej
Krainie Mistrza Twardowskiego
– wszystko to czeka na gości
zaledwie 50 km
od Warszawy.

◆ Brzeźnik, woj. mazowieckie

Sercem Krainy Mistrza Twardowskiego jest Węgrów. W tutejszej zakrytej Bazyliki Mniejszej wisi magiczne lustro mistrza magii. W gospodarstwie Bania można posłuchać o dziejach Twardowskiego i jego związkach z Mazowszem. Bania na Mazowszu to doskonale miejsce na krótki weekendowy wyjazd lub dłuższe wakacje, dla rodzin z dziećmi i każdego, kto kocha klimat wsi. Dzieci zachwyca kontakt ze zwierzętami: psami, kozami, owieczkami, królikami, kaczkami i kurami. A także atrakcyjny plac zabaw z małym basenem i chatką Baby Jagi. Dorośli wypoczywają na ławkach, leżakach i huśtawkach rozmieszczonych w różnych zakątkach ogrodu.

Gospodarze przywiązują dużą wagę do zachowania tradycji kulinarnej Mazowsza i Podlasia, a także do zdrowia. Serwują dania lekkostrawne i bogate w warzywa i owoce. Pobyt urozmaicają warsztaty kulinarne i ceramiczne, poszukiwanie dukatów Twardowskiego, wycieczki (m.in. rowerowe), spływy kajakowe rzeką Liwiec.

www.bania.mazowsze.pl

Wioska Pod Kogutem

◆ Krępa, woj. mazowieckie

Dlaczego kogut grzebie w ziemi? Dokąd kaczki idą gęsiego? Dlaczego owca ma grube futro? Tutaj holduje się zasadzie, że „dziecko może być czyste lub szczęśliwe”. Rodzice, którzy stawiają na to drugie, odpoczywają, wędkują, grają w krykieta lub zajądają się smakolymi, gdy ich maluchy bawią się w Błotowisku lub poznają mieszkańców mini zoo, podkarmiając kucyka, osiołka i egzotyczną lamę. Na 4-hektarowym terenie znajdują się: łąka do zabawy, zielone boiska, stodoła pełna siana, latem basen, a zimą górka saneczkowa. Dla chętnych nauka jazdy na koniach i kucach.

W gospodarstwie odbywają się wieczorki tematyczne, jak Noc Kupały, spotkania z Afryką czy noc indiańsko-kowbojska. Można też przejechać się pobliską kolejką wąskotorową, urządzić spływ kajakowy rzeką Jeziorą, zajrzeć do linowego parku w sąsiednim Zalesiu Górnym. Wrażeń na pewno nie zabraknie!

Tam gdzie pieją koguty

Dlaczego kogut grzebie w ziemi?
Dokąd kaczki idą gęsiego?
Dlaczego owca ma grube futro?
Te, i wiele innych odpowiedzi znajdziemy
w Wiosce Pod Kogutem. Na nasze
pociechy czeka tu dużo ruchu na
świeżym powietrzu, kontakt ze
zwierzętami w mini zoo oraz
taplanie się w błocie.

www.podkogutem.pl

Gospodarstwo agroturystyczne **U Waldka**

◆ *Ostromęczyn Kolonia, woj. mazowieckie*

W otulinie Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu znajduje się niezwykła Galeria. Obrazy olejne, wykonane haftem krzyżkowym, akwarele i rzeźby stoją tuż obok sprzętu rolniczego, odzieży i przedmiotów codziennego użytku służącym naszym przodkom. Wśród tych eksponatów odbywają się liczne zajęcia edukacyjne. Gospodyni uczy plecionek, wyklejanek i wypieków. Gospodarz dzieli się wiedzą na temat pszczół i ptaków.

Nie brakuje też atrakcji na świeżym powietrzu. Jest sprzęt rekreacyjno-sportowy, boisko do gry, zimą narty i sanki, latem rowery i kino letnie. W gospodarstwie można się zgubić (a potem odnaleźć) w żywym labiryncie z wierzy lub wybrać na przejażdżkę po okolicy bryczką lub saniami.

www.uwaldka.pl

Gospodarstwo agroturystyczne **Holendry 21**

◆ *Szczawin Kościelny, woj. mazowieckie*

Kąpiel, wędkowanie, pływanie łódkami i rowerami wodnymi – wszystko to jest możliwe na terenie 4,5-hektarowego gospodarstwa Holendry 21. Są tu bowiem dwa stawy o łącznej powierzchni 1 ha. Okoliczne lasy obfitują w grzyby i jeżyny, a liczne trasy rowerowe (w gospodarstwie można wypożyczyć rowery) prowadzą do kilkunastu okolicznych jezior ze stanicami wodnymi i ośrodkami wypoczynkowymi.

Holendry to także znakomity punkt wypadowy do wycieczek po okolicy – m.in. do Płocka, dworów i pałaców w Słubicach i Łękach Kościelnych i Żelazowej Woli, a w sezonie letnim na rejs statkiem po Wiśle.

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.holendry21.eu

Mazowieckie Sióło **Julianówka**

◆ *Julianów, woj. mazowieckie*

Spróbuj wykonać kilka podstawowych czynności, tak powszechnych w dawnej wsi, jak dojenie krowy, ręczne pranie na drewnianej tarze czy ubijanie masła. Właścicielka z ogromną pasją i zaangażowaniem przybliży gościom miejscowe tradycje i tajniki życia na wsi – dawne i współczesne. Goście mieszkają w mazowieckich chatkach, wypoczywają w zacienionych altanach, biorą udział w licznych edukacyjno-rekreacyjnych warsztatach: plecionkarskich (Wyplatanki z siana) czy kulinarnych (Od mleczka do serka i maselka). Najmłodsi spędzają czas w mini zoo, z króliczkami, konikami i karłowatymi kozami afrykańskimi. Jest też wielofunkcyjna Stodoła Babci Julci pełna pamiątek z przeszłości. Służy jako mini skansen, miejsce szkoleń i przeróżnych imprez (np. wesel). Chętni mogą zamieszkać w niej, śpiąc na sianie lub wojskowych polówkach. W „Julianówce” można poznać tajniki tańców ludowych, ich historię, a następnie od mistrzów nauczyć się kilku zabawnych przyśpiewek.

Nic nie
smakuje lepiej niż pajda
wiejskiego chleba posmarowanego
świeżo ubitym masłem. Zwłaszcza,
jeśli ubiło się je samemu. Mazowieckie
Sióło Julianówka to miejsce,
w którym każdy może się przekonać,
że realna rzeczywistość
jest o wiele ciekawsza
od wirtualnej.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.julianowka.com.pl

ZIEMIA LUBUSKA, WIELKOPOLSKA I KUJAWY

Mniejsza
popularność regionu
jest jego ogromnym atutem.
To alternatywa dla
zatłoczonych kurortów,
w których trudno o ciszę
i spokojny
wypoczynek.

Planując wakacje, rzadko bierzemy pod uwagę Wielkopolskę, Kujawy czy Ziemię Lubuską. Bo o ile możemy wyobrazić sobie krótki weekendowy wypad do kolebki państwa polskiego (np. do Poznania czy Gniezna), to trudniej nam wymyślić, co moglibyśmy robić w tych okolicach podczas dłuższego urlopu.

Tymczasem Wielkopolska ma najwięcej (po Mazurach) jezior. Kujawsko-pomorskie kusi bogactwem parków krajobrazowych, których jest tu aż osiem. Województwo lubuskie to najbardziej zalesiony zakątek Polski, nie brakuje tu więc propozycji dla grzybiarzy. Tutejsze obiekty agroturystyczne zlokalizowane są wśród lasów i jezior, które oferują doskonałe warunki do wypoczywania i obcowania z naturą. Tutaj łatwiej zapomnieć o codziennym gwarze,

zgiełku i pośpiechu, odetchnąć pełną piersią i napawać się pięknymi krajobrazami. Wszędzie

zaś na turystów czekają zabytkowe młyny, wiatraki, dwory i wiejskie chaty oraz atrakcyjne szlaki piesze, rowerowe, konne i kajakowe o różnej długości i stopniu trudności.

Miłośnicy obcowania z naturą powinni zajrzeć do Puszczy Noteckiej, zwolennicy birdwatchingu do Parku Narodowego Ujście Warty, kajakarze spłynąć jedną z najczystszych polskich rzek – Drawą (niemal na całej długości mieści się w pierwszej klasie czystości).

Wiele gospodarstw oferuje ekoturystykę i stara się trafić do serc przybywających gości przez żołądek. ●

Gospodarstwo Agroturystyczne Wojciechówka

Pakosławskie szparagi

Szparagi ceni się na całym świecie.

Są piękne, delikatne, kruche,
wykwintne i zdrowe.

Od XIX wieku uprawia się je także
w Wielkopolsce, a wyśmienite
kiszzone szparagi można skosztować
w „Wojciechówce”.

◆ Pakosław, woj. Wielkopolskie

Szparagi są dobre, tylko kiedy są świeże. A sezon krótki. W Pakosławiu postanowiono temu zaradzić. Okazało się, że kiszenie zachowuje ich wszystkie walory: biały kolor, jędrność i kruchość, a szparag kiszony pakosławski znalazł się na Liście Produktów Tradycyjnych Wielkopolski.

Na degustację warto przyjechać do Wojciechówki uznanej w 2011 roku za najlepszy obiekt agroturystyczny w województwie wielkopolskim. Gospodarstwo znajduje się w cichym i spokojnym miejscu, co gwarantuje doskonały wypoczynek. Oferuje wolnostojący dom (do wynajęcia w całości) oraz oddzielne pokoje, a także domową kuchnię opartą na produktach z własnego gospodarstwa. Hoduje się tu króliki, bażanty i kury zielononóżki.

W sąsiedztwie znajduje się pałac i kort tenisowy, a 3 km od gospodarstwa zbiornik retencyjny z plażą. Pobliskie Stawy Milickie zaspokoją miłośników przyrody i wędkarzy, a słynąca z hodowli koni krwi angielskiej stadnina Golejewko – miłośników koni.

Karczma Kaliska

◆ Szadek, woj. wielkopolskie

„Karczma Kaliska to miejsce na styku dwóch dawnych imperiów: zaboru rosyjskiego i pruskiego. Wszystko tu nawiązuje do kulinariów i życia mieszkańców pogranicza oraz XIX - wiecznej historii tego miejsca. Przybywający tu turyści mogą przenieść się w tamte czasy podziwiając zachowany częściowo mieszkalny carski budynek dróżnicówki przy drodze oraz historyczne budynki poczty i wozowni, ale również zrekonstruowane przez właścicieli inne obiekty jak np. kuźnię i zagrodę ziemiańską – miejsce kultywowania tradycji kulinarnych. Magnesem przyciągającym do „Karczmy Kaliskiej” są właśnie kulinaria. I nie chodzi tu tylko o fakt, iż posiłki bazują na starych, sprawdzonych recepturach wielkopolskich. Cała kuchnia serwowana w Karczmie polega na tradycji, prostocie i zdrowych ekologicznych produktach. Możemy tu znaleźć np. chleb pieczony w piecu chlebowym, smalec, ziemniaki oraz różnego rodzaju mięsa. Aby tradycja nie odeszła w niepamięć, przy współpracy z innymi gospodarstwami agroturystycznymi organizowane są warsztaty kulinarne dla dzieci.

Ostatnio całości atrakcji dopełniła ruska bania czyli sauna parowa. Rytuał korzystania z niej przewiduje wypicie soku brzoźowego, herbaty z samowara lub wypicie niewielkiej ilości mocnego trunku dla poprawienia krążenia oraz biczowanie witkami brzoźowymi.

Niepowtarzalną potrawą która występuje tylko i wyłącznie w Wielkopolsce południowej są serwowane w „Karczmie Kaliskiej” prażuchy z kapustą (prażuchy to rodzaj klusek mączno-ziemniaczanych).

Gospodarstwo **Na Łęgach**

◆ *Lubcz Mały, woj. wielkopolskie*

W dolinach Noteci i Drawy najłatwiej obserwować ptaki i bobry, trochę więcej szczęścia trzeba mieć, by podejrzeć płochliwą wydrę. Gospodarze od ponad 20 lat zajmują się ekoturystyką. Od kwietnia do końca października do dyspozycji gości oddają pokoje, dom dla 4-6 osób i pole namiotowe. Chętni ucza się doić kozy, wypiekać chleb, biorą udział w wycieczkach rowerowych oraz spływach Drawą i Notecią. Drawa jest jedną z najpiękniejszych rzek Polski. Jej bystry nurt rzeźbi efektowne jary, albo rozlewa się szeroko po bagnistym olsie. Biegący tędy szlak kajakowy należy do najbardziej atrakcyjnych w Polsce.

www.ecotouristfarm.pl
www.agroekoturystyka.pl

Dereniówka

◆ *Lubiechnia Wielka, woj. lubuskie*

W ostatnich latach przybywa gospodarstw, w których możemy nie tylko wypocząć, ale też nauczyć się przyrządzać staropolskie specjały. Dla poszukujących kulinarnych korzeni doskonałym wyborem jest „Dereniówka” położona na Lubuskim Szlaku Wina i Miodu. Gospodarstwo organizuje profesjonalne warsztaty kuchni staropolskiej, tradycyjnej i myśliwskiej. Prowadzi je sama właścicielka, Grażyna Dereń, która jest autorką i wnioskodawczynią wpisu na „Listę Produktów Tradycyjnych” aż pięciu lubuskich produktów. Wśród nich schab tradycyjny ślubicki, pierogi z kaszą i twarogiem oraz nalewka z owoców derenia. Przez miejscowość biegnie szlak św. Jakuba oraz ścieżka rowerowa E-11.

www.zagrodaedukacyjna.pl

Biuro Turystyki Przyrodniczej **Dudek**

◆ *Słońsk, woj. lubuskie*

W okolicach Słońska, tam gdzie Warta wpada do Odry, znajduje się sanktuarium przyrody. Wśród podmokłych łąk, szuwarów i zarośli, rzędów rosochatych wierzb i podtopionych dróg najlepiej czują się ptaki. Od późnej jesieni do początku lata, znaczna część parku jest zalana przez wodę i niedostępna dla ludzi, co zapewnia skrzydlatym mieszkańcom i wędrującym tędy gatunkom bezpieczeństwo i obfitość pokarmu. Biuro Turystyki Przyrodniczej Dudek organizuje dla miłośników przyrody i ornitologów wyjątkowy wypoczynek w przedwojennym domu wodomistrza, który służy dziś za kwaterę. Zamiast radia czy telewizora w pokojach znajdziemy bibliotekę bogato wyposażoną w książki przyrodnicze, zamiast dźwięku budzika czy telefonu usłyszymy śpiew ptaków. Rzeczpospolita Ptasia zaprasza przez cały rok, ale właściciele „Dudka” szczególnie polecają wizyty wczesną wiosną lub jesienią, kiedy można zaobserwować najwięcej gatunków ptaków. Słońsk to także świetne miejsce do wędkowania, bowiem okoliczne wody obfitują w ryby.

www.hoopoe.com.pl

Rzeczpospolita Ptasia

Rozlewiska Parku Narodowego Ujście Warty są przyrodniczym skarbem Europy. Z jednej strony to ptasi raj, z drugiej zaś – prawdziwa Mekka dla uzbrojonych w lornetki i aparaty fotograficzne obserwatorów przyrody.

LUBELSZCZYNA I ŚWIĘTOKRZYSKIE

Region położony na styku kultur, narodów i religii, o pasjonującej i burzliwej historii posiada niemal egzotyczny posmak pogranicza. Jego naturalnym bogactwem są fascynująca przyroda i różnorodne krajobrazy kryjące wiele tajemnic.

Województwo lubelskie to namiastka Kresów, unikatowe miejsce, gdzie zachowała się zabytkowa zabudowa, kultywuje się lokalne tradycje i obrzędy, a pośród niezniszczonej przyrody do woli można rozkoszować się czystością powietrza, przejrzystością wód i ciszą. Region pozbawiony jest wielkich ośrodków gospodarczych, za to posiada 2 parki narodowe (Roztoczański i Poleski), 17 parków krajobrazowych i tyle samo obszarów chronionego krajobrazu, a także niemal 90 rezerwatów przyrody i ponad 1500 pomników przyrody.

Tutejsze kwatery agroturystyczne zapraszają na spotkania z bogatą tradycją, podczas których zapoznać się można z rękodziełem i twórczością ludową oraz skosztować wspaniałych wyrobów regionalnej kuchni.

Świętokrzyskie przyciąga turystów najstarszymi górami i baśniową magią. Któż bowiem nie słyszał o czarownicach świętokrzyskich i sabatach odbywających się na Łysej Górze? Ale turystów urzeka też dostępność i możliwość obcowania z osobliwościami tutejszej przyrody na różne sposoby. Są tu setki kilometrów górskich, ale niezbyt trudnych ścieżek rowerowych i pieszych oraz szlaków turystycznych. Nie brakuje też atrakcyjnych zbiorników wodnych dla amatorów kąpeli i wędkowania, ani miejsc, w których można nabrać sił witalnych, zadbać o zdrowie i urodę, w czym specjalizują się uzdrowiska Busko-Zdrój i Solec-Zdrój.

Agroturystyka **Polesie**

◆ *Poleski Park Narodowy, Babsk, woj. lubelskie*

W sercu Poleskiego Parku Narodowego znajduje się kame-ralne i komfortowe gospodarstwo, usytuowane wśród lasów, jezior, łąk, pól i bagien. 60% powierzchni parku zajmują cenne torfowiska chronionych konwencją RAMSAR. Park wchodzi też w skład Rezerwatu Biosfery UNESCO „Polesie Zachodnie”. Podziwianie trudno dostępnych krajobrazów jest możliwe dzięki 140 km szlaków (również konnych i rowerowych) i ścieżek przyrodniczych oraz licznym wieżom widokowym. Gospodarstwo posiada najwyższą kategorię certyfikatu Bli-sko Natury oraz rekomendację Miejsca Przyjaznego Row-erzystom.

www.polesie.info
www.agroekoturystyka.pl
www.agroturystyka.pl

Kraina **Pod Jabłonią**

◆ *Celejów, woj. lubelskie*

Gospodarze przygotowali dla swoich gości specjalne paki-ety. Długi Jabłoniowy Weekend to propozycja na przedłużony koniec tygodnia. Jabłkowy Power jest dla wszystkich, którzy chcą odzyskać energię (bez wyjątku, bo parter został zapro-jektowany „bez barier” dla osób niepełnosprawnych). Rajskie Jabłuszko proponowane jest parom w każdym wieku. Oferta Na Jabłkowym Wypasie skierowana jest do gości z dziećmi, które mają w gospodarstwie mnóstwo atrakcji, udogodnień i przywilejów. W każdym pakiecie pobytowym zapewniona jest cisza, spokój, przestrzeń i swoboda, a także całoroczna degustacja jabłek wszelkich odmian pod każdą możliwą po-stacią. Jak na sadowników przystało!

www.agroturystyka.pl

Kraina **Rumianku**

Wiejskie SPA

◆ *Hołowno, woj. lubelskie*

Rumianek – niby zwykła roślina, a jednak moc ma ogromną. Na Polesiu Lubelskim jest miejsce, w którym można tego doświadczyć w pełnej kra-sie. To Wiejskie SPA w Krainie Rumianku, gdzie przekonamy się, że rumianek leczy wiele dolegliwości, dodaje sił i odejmuje lat. W dwóch 100-letnich spi-chlerzach znajduje się centrum odnowy biologicznej. Można się tu odprężyć w trakcie masażu relaksacyj-nego olejkami rumiankowym, kąpeli ziołowej, zabiegu upiększającego lub w saunie. Wokół unosi się kojąca woń rumianku i żywicy sosnowej. Nawet spacer mię-dzy budynkami ma właściwości terapeutyczne – o ile odbywa się na boso. Naturalna, kamienno-drewniana ścieżka masuje stopy i poprawia krążenie.

Kraina Rumianku to wioska tematyczna, w której dzie-ci, młodzież oraz dorośli mogą przekonać się jak żyli, pracowali i odpoczywali nasi przodkowie. Wszystko to dzieje się w scenerii tradycyjnej polskiej wsi, w której dawne obyczaje są wciąż żywe i praktykowane. Ser-cem gospodarstwa jest suszarnia ziół, w której organi-zowane są warsztaty tematyczne. Od ziarna do chle-ba, Od włókna do tkaniny, Od gliny do cegły miejscowi dzielą się z przyjezdnymi tajemnicami dawnych zajęć, jak zielarstwo, wyrób ceramiki czy wyplatanie domowych sprzętów z wikliny. Dużym zainteresowaniem cieszą się też fabularne gry terenowe, jak: Awantura w Kra-inie Rumianku, Wyprawa po bursztyn czy też Quest etnograficzno-przyrodniczy.

www.krainarumianku.pl

Agroturystyka **Gratka**

Świętokrzyska eko-biesiada

W otulinie Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego, 35 km od Kielc czeka na gości nie lada Gratka. W otaczających gospodarstwo agroturystyczne czystych lasach, obfitujących w grzyby, maliny, borówki i jagody, schronienie znajdują rzadkie i chronione gatunki zwierząt.

◆ Celiny, woj. świętokrzyskie

Nieopodal przepływa rzeka, w której można zobaczyć żeremia bobrów, pstrągi i raki. W sąsiedztwie zlokalizowane są paśniki i budki służące do dokarmiania dzikiej zwierzyny, a wieża widokowa umożliwia obserwację ich życia.

Gospodarstwo specjalizuje się w uprawie pszenicy orkiszowej, z której w tradycyjnym piecu chlebowym wypieka się pieczywo. Prowadzi też hodowlę trzody chlewnej, drobiu i ptaków ozdobnych – bażantów. Znajduje się tu również jedna z niewielu w regionie winnic. Cała produkcja roślinna i zwierzęca prowadzona jest metodami ekologicznymi, co od 2007 roku potwierdzone jest certyfikatem. „Gratka” promuje produkty i potrawy regionalne, prowadzi warsztaty. Organizuje Biesiady Świętokrzyskie – imprezy łączące elementy współczesnej zabawy z dawnym folklorem świętokrzyskim, podczas których goście mają okazję poznać tradycyjne obyczaje biesiadne i spożywać potrawy przygotowane według starych receptur.

Gospodarstwo posiada rekomendację Miejsca Przyjaznego Rowerzystom na Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.celiny.pl
www.zagrodaedukacyjna.pl

Kapkazy – **Szkoła Wrażliwości**

◆ Wiącka Kapkazy, woj. świętokrzyskie

Szkoła Wrażliwości jest najlepszym dowodem na to, że warto marzyć i starać się te marzenia realizować. Ewa i Mariusz, marząc o życiu na wsi, postavili kiedyś wszystko na jedną kartę i życie w wielkim mieście zamienili na małe Kapkazy. A że od zawsze kochali teatr i ceramikę, właśnie te pasje postanowili rozwijać w swoim gospodarstwie. Dlatego w starej stodole powstały Autorska Galeria Ceramiki i Scena Teatralna. Odbývają się w nich wystawy, koncerty, wernisaże, przedstawienia i prezentacje. Na spektakle przybywają goście z bliska i z daleka, amatorzy i profesjonalści. Autorskie przedstawienia dla dzieci i dorosłych, oparte na motywach świętokrzyskich bajek i legend, cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Czasem występują w nich dzieci oraz goście gospodarstwa Kapkazy. Wspólnie z artystami uczą się śpiewać i grać. Mogą też wziąć udział w warsztatach ceramicznych, po których wyjadą bogatsi o wiedzę, doświadczenie i własne dzieła. Gospodarze proponują też zajęcia kulinarne, zielarskie, a nawet z biobudownictwa. Dopelnieniem udanego pobytu są wycieczki po magicznej i tajemniczej okolicy Gór Świętokrzyskich lub kolejne warsztaty, w sąsiednich gospodarstwach.

Teatr na wsi

Ewa Skowerska
i Mariusz Kosmański
w malowniczej wsi Kapkazy
stworzyli niezwykle miejsce
spotkań artystów
i miłośników
sztuki.

www.kapkazy.art.pl

OPOLSZCZYZNA, DOLNY ŚLĄSK I ŚLĄSK

Przepiękne krajobrazy, z których słynie ta część Polski to największy atut regionu, którego specjalnością jest turystyka ekologiczna. To kraina obfitująca w wiele unikatowych gatunków zwierząt i roślin, a także uroczych miast i miejscowości szczytujących się wspaniałymi zabytkami i wielokulturową historią.

Południową część regionu zajmują Sudety i fragment Karpat. Najwyższe szczyty połączone są siecią szlaków turystycznych, na niektóre można wjechać kolejkami i wyciągami, a ich stoki wyposażone są w nartostrady i trasy zjazdowe.

Sudety to góry pełne niezwykłości. Największe ich pasmo, Karkonosze, zachwyca głębokimi kotłami i rozciągającymi się z ich krawędzi pięknymi widokami. Góry Stołowe choć są najbardziej płaskimi górami Polski, kryją zadziwiające formy skalne i labirynty wyrzeźbione przez wodę, wiatr i czas, np. Błędne Skały.

Najbardziej tajemnicze są zaś Góry Sowie. Odkryto tu najstarsze w Polsce skały, które powstały ok. 4,5 mld lat temu, a w ich wnętrzu kryją się podziemne miasta znane pod kryptonimem Riese (Olbrzym). Kilkadziesiąt ujęć wód mineralnych i korzystny klimat sprawiły, że Sudety są też największym i najstarszym zagłębieniem uzdrowiskowym. W tej baśniowej scenerii w ostatnich latach powstało wiele gospodarstw dla rodzin, miłośników aktywnego wypoczynku, zwłaszcza tych szukających kameralnej atmosfery i odosobnienia. ■

Kamień Śląski

◆ *gmina Gogolin, woj. opolskie*

W środku trójkąta, który tworzą miasta Opole, Gogolin i Strzelce Opolskie leży na wapiennym wzniesieniu Kamień Śląski - miejsce urodzenia św. Jacka, bł. Bronisławy oraz bł. Czesława. Nazwa wioski nawiązuje do rodzaju podłoża na jakim miejscowość powstała, czyli skały wapiennej.

Niezwykłym miejscem jest barakowy pałac z XVII wieku – obecnie Sanktuarium św. Jacka - Centrum Kultury i Nauki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Turyści odwiedzający Kamień Śl. korzystają z oferty Zespołu Rehabilitacyjno-Wypoczynkowego Sebastianeum Silesiacum, poddając się terapii opartej na metodzie wodolecznictwa, rozpropagowanej w XIX w. przez ks. Sebastiana Kneippa. Można skorzystać także z spacerów w ogrodzie ks. Kneippa z deptakiem wodnym wśród ścieżek, bądź też zażyć inhalacji w ogrodzie zielonym. Do największych atrakcji dla rodzin z dziećmi należą grota solna, hodowla koni rasy fiordzkiej, gdzie skorzystać można z jazdy konnej bądź hipoterapii, ścieżka edukacyjno-przyrodnicza- Śladami Susła i Izba Pamięci. Na położonym w wiosce byłym lotnisku powstał tor wyścigowy „Silesiaring”, gdzie aktywne osoby mogą skorzystać z takich atrakcji jak: sprinty samochodowe, doskonalenie technik jazdy. Istnieje również możliwość skorzystania z przelotów samolotem oraz uzyskania licencji pilota. W budowie znajduje się pełnowymiarowe pole golfowe z 18 dołkami.

www.kamienslaski.pl
www.gogolin.pl

Eko Bajka Domki w Górach

◆ *Bukówka, woj. dolnośląskie*

W tym ekologicznym gospodarstwie uprawia się warzywa, owoce, zioła, a hoduje konie, owce, kury i króliki. Gospodarze szczególnie serdecznie zapraszają rodziny z dziećmi. Na najmłodszych czeka plac zabaw i mnóstwo spotkań ze zwierzętami, na wszystkich – miejsce na ognisko i grill (również pod dachem) i sala rekreacyjna w razie niepogody. Ogromna przestrzeń gwarantuje bezpieczny wypoczynek, a liczne atrakcje zapewniają brak nudy. Wokół piękne panoramy na Karkonosze, Rudawy Janowickie i Jezioro Bukówka. W odległości kilku kilometrów od gospodarstwa znajdują się: Rezerwat Kruczy Kamień, Głazy Krasnoludków, przejście graniczne do Czech, a także Perła Baroku, czyli Bazylika w Krzeszowie i Domy Tkaczy Śląskich w Chelmsku.

www.ekobajka.pl
www.agroekoturystyka.pl

Eko-Pasieka

◆ *Kuźnica Czeszycka, woj. dolnośląskie*

To wyjątkowe gospodarstwo znajdujące się w dolinie Baryczy, składa się z 60 uli, pracowni pszczelarskiej i skansenu ze starymi ulami, wśród których są stojące, leżące, ze strzechą albo blaszanym dachem, wydrążone w pniu drzewa lub w postaci misternie wykonanych domków o wdzięcznych nazwach. W dziupli bartnika jest też miejsce do inhalacji olejkami eterycznymi, które ulatniają się podczas produkcji miodu. Zdrowotna inhalacja najlepiej działa w maju i czerwcu, kiedy jest najwięcej kwiatów. Gospodarz prowadzi też zajęcia edukacyjne „Historia bartnictwa i pszczelarstwa”, „Gospodarka pasieczna”, „Produkty pszczele”.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagrod Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl

Centrum Pasterskie w Koniakowie

◆ woj. dolnośląskie

Koniaków słynie z koronek koniakowskich. Zobaczmy je w tutejszym Muzeum Koronki, czy w Chacie na Szańcach. W Ośrodku Kultury w Istebnej znajduje się Największa na Świecie Koronka Koniakowska wpisana do księgi Rekordów Guinnessa. Ma ona aż 5 metrów średnicy! Centrum Pasterskie w Koniakowie należy do Sieci Ogólnopolskich Zagród Edukacyjnych i obejmuje Bacówkę, Gazdówkę i Wystawę Pasterską.

W rodzinnej gazdówce Marii i Piotra Kohutów można zobaczyć na żywo przykłady typowych, karpaccich zwierząt pasterskich: owce, kozy i krowy oraz podziwiać wystawę naczyń i sprzętów pasterskich w codziennym zastosowaniu na dawnych i współczesnych bacówkach. Centrum Pasterskie ma charakter otwarty, można dotykać narzędzi do obróbki wełny, spróbować swoich sił podczas warsztatów w gręplowaniu, przędzeniu, zwijaniu, tkaniu na krosnach, filcowaniu czy robótkach ręcznych. Ogromnym zainteresowaniem cieszą się także liczne warsztaty produkcji sera owczego, połączone z prelekcją i z późniejszą konsumpcją. Można tu także zakupić bundz, bryndzę, oscypki, sery wołoskie, korbacze oraz żytnycę. To miejsc w którym rządzą zmysły: smak, zapach, dotyk i wzrok!

W okresie od maja do października, kiedy to na halach wypasa się stado ponad 1000 owiec, można wziąć udział w licznych wydarzeniach takich jak: Mieszanie Owiec (maj), Smaki Karpat (czerwiec), Jarmark Pasterski (sierpień), Rozosód Owiec (wrzesień) i wiele innych. Owce wypasają się na stoku góry Ochodzita, z której to roztacza się niezapomniany widok na Beskidy, a także graniczące w tym miejscu z Polską pasma górskie Słowacji i Czech.

www.centrumpasterskie.pl

Chlebowa Chata

◆ Górkki Małe, woj. śląskie

Chlebowa Chata przypomina, jak żyło się pół wieku temu. Starszym przywołuje ich własne wspomnienia, młodszym pokazuje, jak wyglądało życie ich dziadków. Gospodarstwo znajduje się w stuletniej, drewnianej chacie. Sercem domu jest piec chlebowy stojący w jego centralnej części. Honorowe miejsce zajmuje też dzieża do wyrabiania ciasta. Gospodarze pieką tu wielkie, pachnące bochny zgodnie z recepturą liczącą kilkaset lat. Na zakwasie, w większości z żytniej mąki, bez sztucznych ulepszcaczy. Chleb, jakiego nie znajdziemy w miejskim sklepie. Dzieci mogą też ubić masło, zrobić twaróg, zemleć zboże na żarnach, czy w napięciu poczekać, aż z pieca zostanie wyjęty własnoręcznie upieczony podpłomyk. Mogą zobaczyć jak dawniej tłoczyło się olej za pomocą ręcznej prasy i wraz z rodzicami obejrzeć kuźnię czy młyn wiatrowy. Chlebowa Chata to dobry punkt wypadowy do poznawania okolicznych atrakcji: po sąsiedzku płynie Wisła, góry zapraszają na wędrowną, a w całej okolicy znajdują się gęsto rozsiane stadniny koni, zabytkowe kościoły oraz regionalne muzea.

Smak tradycji

Żaden chleb nie smakuje lepiej, niż ten pieczony w prawdziwym piecu stojącym w wiekowej chacie, w której unosi się duch tradycji i historii. Chlebowa Chata zaprasza na spotkanie z okrucem tradycji.

Programy edukacyjne rekomendowane przez Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodyedukacyjne.pl
www.chlebowachata.pl

POLSKA POŁUDNIOWO-WSCHODNIA

Malownicze
górskie krajobrazy,
od skalistych Pienin i Tatr,
przez liczne Beskidy, aż po falujące
bieszczadzkie połoniny,
zachęcają do wypoczynku
na łonie natury
i przemierzania licznych i dobrze
oznakowanych szlaków pieszych,
konnych, rowerowych
i samochodowych.

Szlaki turystyczne Południowo-Wschodniej Polski przebiegają przez liczne parki krajobrazowe, narodowe, rezerwy i pomniki przyrody. Są tu też doskonale miejsca dla żeglarzy (Jezioro Solińskie czy Czorszyńskie), miłośników podniebnych lotów na szybowcach czy paralotniach, wędkarzy, no i oczywiście narciarzy. Na tych ostatnich czekają trasy biegowe oraz wyciągi narciarskie i stoki zjazdowe, mające tę przewagę nad innymi regionami Europy, że nawet jeśli nie są aż tak długie, to przynajmniej można na nich długo (do późnej nocy) jeździć, bo w większości są oświetlone.

Górski klimat oraz wody mineralne tworzą warunki do lecznictwa uzdrowiskowego. A bogata kultura i ogromna ilość zabytków każdego roku przyciągają miliony turystów. To właśnie stąd pochodzi najczęściej słynnych produktów kulinarnych objętych unijną ochroną, jak oscypek, bryndza, redykolka czy rzentyca. W małopolskiej kuchni ważną rolę odgrywają też owoce. W samym woj. małopolskim wyznaczono Szlak Owocowy obejmujący ok. 300 gospodarstw i sadów. Można w nich przyrzeć się pracy sadowników i ogrodników lub kupić najlepsze owoce i przetwory. ◆

Zaczarowane **Wzgórze**

Zaczarowane Wzgórze

Miejsce to powstało z pasji i marzeń. Marzeń o koniach, przestrzeni, pięknych krajobrazach i szczęśliwych gościach.

Stworzone dla wszystkich, którzy kochają przebywać na łonie natury oraz chcą w oryginalny i aktywny sposób spędzać czas wolny.

◆ Czaśław, woj. małopolskie

Przebywanie tutaj to relaks dla ciała (jazda konna) i dla duszy (święty spokój) oraz raj dla podniebienia (zaczarowana kuchnia).

Gospodarstwo posiada 30 przyjaznych koni różnych ras i wielkości: kuce szetlandzkie, felińskie, koniki polskie, rasy małopolskiej, tinkery. Organizuje naukę jazdy, rajdy terenowe, kuligi, przejażdżki kolorowym wozem. W gospodarstwie przez cały rok odbywają się szkolenia, w tym dla koniarzy kursy naturalnego jeździectwa i końskiego masażu.

Ale konie to nie wszystko. Jest tu też małe zoo, a w nim kury znoszące szczęśliwe jajka, gęsi, króliki i świnki morskie – ulubieńcy najmłodszych, rozbrykane kozy, rozbeczane owce i ciągle głodne świnię. Wszystkie lasy na ciągle dokarmianie i przytulanie. Pasją gospodarzy są też poszukiwania coraz lepszego smaku. W zaczarowanej kuchni tworzone są dania z sezonowych, lokalnych produktów. Gotowane z sercem, jak dla przyjaciół.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.wzgorze.eco.pl

Łopusze

◆ Żegocina, woj. małopolskie

Pelen zieleni, ptaków, kwiatów i ziół dom na wzgórzu (w Beskidzie Wyspowym) sprzyja wyciszeniu, spacerom i przyjaźni z naturą. Czyste środowisko, klimat porównywany do uzdrowiska Rabka i niezapomniane krajobrazy gwarantują zdrowy wypoczynek. Na najmłodszych czeka Wioska Leśnych Ludzi, czyli drewniany plac zabaw oraz Piaskownica pod Lipą. A na miłośników natury – Dziki Trakt, czyli szlak na kształt pętli okalający gospodarstwo.

Jest też ziołowy ogródek oraz zagajnik brzozowy z hamakiem – idealne zakątki do pełnego relaksu i wsłuchiwania się w dźwięki natury. Poniżej ogrodu znajduje się oczko wodne, w którym królują dzikie karasie.

www.lopusze.hg.pl
www.agroturystyka.pl
www.zagrodaedukacyjna.pl

Stadnina Koni Huculskich **w Nielepicach**

◆ Nielepice, woj. małopolskie

Hucule to wprost wymarzone wierzchowce do jazdy w terenie. Stadnina specjalizuje się w organizacji zimowych i letnich obozów jeździeckich, a także rodzinnych pobytów z huculami w roli głównej. Prowadzi też pensjonat dla huculów. Tutaj konie przez cały rok przebywają na wolnych wybiegach i pastwiskach, korzystając jedynie ze schronień w drewnianych szopach.

Stadnina jest jednym z 15 obiektów składających się na ofertę „Małopolska – Wieś w siodle”. Organizuje spotkania edukacyjne, posiada bogate zbiory etnograficzne obrazujące kulturę ludową Małopolski i Huculszczyzny. Gospodyni oferuje zaś domowe posiłki wytwarzane z produktów z własnego gospodarstwa.

www.nielepice.com.pl

U Grzegorza

◆ Tylicz, woj. małopolskie

Gospodarze agroturystyki „U Grzegorza”, którzy od lat specjalizują się w organizacji wypoczynku dla całej rodziny, sami mają małe dzieci, wiedzą więc, jak spełnić oczekiwania dużych i małych. Znają też mnóstwo patentów na zorganizowanie wspólne zabawy. Animacje, teatrzyki, biesiady przy ognisku, górskie podchody, aqua aerobik dla pań i mecze piłki nożnej dla panów – to tylko niektóre z atrakcji. Dzieci chętnie spędzają czas na basenie z ciepłą wodą na świeżym powietrzu, odwiedzają i karmią zwierzęta w mini zoo oraz kucyki i konie w pobliskiej stadninie (mogą też na nich pojeździć). Z nieklamana fascynacją doją krowy, a potem ze smakiem degustują pyszne i świeże mleko! A wszystko to nieopodal wyciągów i stoków narciarskich (również górki dla najmłodszych) oraz licznych szlaków pieszych i rowerowych.

www.ugrzegorza.pl

Gospodarstwo posiada trzy słoneczka wg kategoryzacji PFTW GG

Ohandal

◆ woj. podkarpackie

Gospodarstwo ekoagroturystyczne położone na styku Bieszczad i Beskidu Niskiego. „Żyjemy i tworzymy z pasją” – twierdzą gospodarze. Jej owocem są zwierzęta, które hodują, produkty wytwarzane według tradycyjnych receptur oraz przytulne gospodarstwo, do którego zapraszają gości. Mogą oni uczestniczyć w pracach gospodarskich (m.in. przy doглядaniu licznych zwierząt, a dla grup zorganizowanych gospodyni prowadzi warsztaty z wypieku chleba i wyrobu sera koziego. Wiele smakołyków można zakupić na miejscu, jak: sery kozie i krowie (m.in. moczone w wódcie i owijane w liście chrzanu), czy mleko, świeże i zsiadłe od zwierząt-melomanów – słuchających ulubionej muzyki gospodarza.

www.agroekoturystyka.pl

Gospodarstwo Agroturystyczne Pod Lipą

◆ Przychojec, woj. podkarpackie

Pod Lipą można nauczyć się rękodzieła, poznać bogate lokalne tradycje i zwyczaje, a także receptury na pyszne domowe nalewki. Doskonałą przewodniczką po dawnej polskiej wsi jest właścicielka, Czesława Zawadzka, która uczy mieszczuchów, jak cieszyć się naturą, owocem zerwanym prosto z krzaka czy chłodną wodą prosto ze studni.

Pobyty w gospodarstwie jest niczym podróż w czasie. Na posesji znajduje się bowiem niezwykle muzeum wsi, stworzone z dwóch zabytkowych chat, w których właścicielka zebrała ponad tysiąc eksponatów z dawnej wsi. W ogródku dzieci poznają ponad 30 gatunków ziół, a potem degustują zrobione z nich syropy i soki. Starsi goście w tym czasie mogą wziąć udział w zajęciach z robienia domowych nalewek i win, z których słynie Gospodarstwo Pod Lipą. Zagroda edukacyjna proponuje warsztaty o różnej tematyce: Od ziarenka do bochenka, Zioła z mojego ogródka, Bibułkowe zdobnictwo, O tradycyjnych zawodach.

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.podlipa.lezajsk.pl

Podróż w czasie

Wypoczynek pod lipą ma w Polsce długie tradycje sięgające renesansu. W Gospodarstwie Pod Lipą panuje cisza i spokój – jak obiecywał poeta Jan Kochanowski – więc dobrze czują się tu turyści, którzy szukają sielskiej atmosfery.

Agroturystyka **Dziubyniłka**

Łemkowska Zagroda Edukacyjna

Beskid Niski, zamieszkiwany do Akcji „Wisła” przez Łemków, słynie z bogatej historii i pasjonuje przyjezdnych, którzy dzięki takim miejscom jak Agroturystyka Dziubyniłka mogą poznać fascynującą kulturę regionu.

◆ *Gładyszów, woj. małopolskie*

Oprócz agroturystyki, powstała tu Łemkowska Zagroda Edukacyjna, która jest rekonstrukcją tradycyjnej zabudowy łemkowskiej. Składa się z budynku mieszkalno-gospodarczego, czyli chyży, dwóch spichlerzy, oryginalnych młynów, studni z żurawiem i kieratu. Pomieszczenia wyposażone są w dawne sprzęty i narzędzia. Oprócz zwiedzania jej i udziału w warsztatach, można też poddać się niezwyklemu eksperymentowi i przenieść w czasie 100 lat wstecz. Wystarczy zamieszkać w chyży na terenie łemkowskiej zagrody i zapomnieć o dobrodziejstwach cywilizacji. Wodę przynosi się ze studni. Aby umyć się w cieplej, trzeba napalić w piecu. WC to wygodka na zewnątrz. Brak prądu pozwala odpocząć od telewizji i internetu. Ekologiczny siennik zapewnia zdrowy sen. Głód nikomu nie grozi, gdyż każdy mieszkaniec otrzymuje 1 kg ziarna orkiszowego i możliwość korzystania z kamiennych żaren. Niezapomniane przeżycia gwarantowane!

Programy edukacyjne rekomendowane przez
Ogólnopolską Sieć Zagród Edukacyjnych

www.zagrodaedukacyjna.pl
www.dziubynilka.pl